

Izjava — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijske lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in cel leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Civilni komisarij in gerentje

Ko bodo v poznejših časih spisovali zgodovino primorskih Jugoslovenov, ki so bili podvrženi Italiji, bodo pridržali poseben list civilnim komisarijem ter njihovim domačim in tujim pomagačem. Civilni komisarij in Postojni, v Kopru, v Gorici, v Sežani imajo že danes zagotovljen prostor, ki jim ne uide. V njih je utelešen in učlovečen tisti sistem, ki se je zagnal na našo zemljo, da bi jo po načrtu in hladnem premisleku do tal preobrazil, da bi zdobil odprano silo ljudstva, potvoril njegov značaj, strl njegov ponos, izruval čut za njegovo čast.

Celo civilnim komisarijem, ki stolujejo in gospodujejo na skrajnih mejah podvržene Kranjske, se ne zdi potrebno, da bi se ozirali na navade, čast in pravice ljudstva. Oglejte si le našo Idrijo in povprašajte, kako se gospodje vedejo. V mestu, ki ne šteje več kakor pet Italijanov, so se gospodje osokolili, da so postavili na naš ponosni rotovž samo italijanski napis Municipio. Vse razglase tiskajo predvsem v italijanskem jeziku in postavljajo jezik ljudstva na podrejeno, sramotno mesto podvrženih.

Oglejte si civilni komisariat gospoda Guglielmo Guglielmija v Sežani. Može se ne zadovoljuje, da izločuje našo govorico iz svojih uradov. On pritiska tudi na zasebnike, se vtičuje v njihovo lastninsko pravico, jih sili, da stavijo na hiše, ki je njihova last in so zato oni njeni edini gospodarji, italijanske napise. Da jih ukloni, jim grozi s fašisti. Kaj njemu mar, če se trgovci osvojavajo pri ljudstvu, če se izpostavljajo sramoti in zaničevanju. Kaj njemu mar, če jih bodo metali iz poštene slovenske družbe.

Ce pogleda človek v Sežani na občinsko hišo, ga zagrabi žalost. Beseda »municipio« se črni na zidovju in oznanja, da je ponos in sijajna preteklost Sežane izgubljena in pokopana. Vprašamo: Kdo je bil tisti, ki je to zakrivil? Ali nima po zakonu edino in izključno občina pravico sklepati o napisih, ki jih hoče postaviti na svojo lastnino? Ali ni to bistven del njene avtonomije? Ali je morda sklenil to izpremembo občinski svet?

Ogrska

Horthy odločno zahteva, naj Karl zapusti ogrska tla

BUDIMPEŠTA, 31. Neka vest ogrskega tiskovnega urada pravi: Kralj Karl je prišel v soboto nepričakovano v Szombathely, kjer je bil sprejet v škofijski palači. Ministrski predsednik Teleky, ki je praznoval velikonočne praznike s svojo družino v bližini Szombathelyja, je bil takoj obveščen. Takoj drugo jutro se je Teleky podal v Szombathely, od tam pa naravnost v Budimpešto obvestiti regenta. Ker se je pa med potjo pokvarila lokomotiva, se je Karlu posrečilo, prehiteti Telekyja in priti pred njim v Budimpešto, kjer je šel takoj k Horthyju in se z njim dolgo razgovarjal. Regent Horthy je Karlu obrazložil položaj in odločno poudaril potrebo, da zapusti ogrska tla. Blagor dežele zahteva, da se to izvrši za vsako ceno. Horthy je sklical tudi vse ministre ter v Budimpešti navzoče merodajne politične moče k posvetovanju, kako bi se dal rešiti težaven položaj, ki je nastal vsled Karlovega nepričakovanega prihoda. Na tem sestanku so se odobrili koraki, ki jih je podvel regent, zakaj tako velevaljo interesi države. Na drugem zborovanju, kateremu je tudi Horthy predsedoval, se je razpravljalo o tem, kaj je ukreniti, da se spravi Karl iz Ogrske. Ogrska vlada se je obrnila tudi na vlade sosednjih držav, naj dovolijo Karlu prehod čez njihovo ozemlje. Kralj čaka medtem v Szombathelyju na izid teh posvetovanj in korakov. Tje se je podal tudi ministrski predsednik Teleky, da osebo štiti kraljevo osebo in skrbi za to, da Karlova navzočnost ne dobi političnega značaja. Ugotovljeno je, da ni noben Oger vedel za Karlov naklep in njegovo potovanje, temveč da se je Karl udal vplivom neodgovornih oseb. V državi vladata povsod red in mir.

Izredno sklicanje ogrske zbornice
BUDIMPEŠTA, 1. Po zahtevi poslanec je bila zbornica sklicana za današnji dan, dasi velikonočne počitnice še niso potekle.

Protislovne vesti o namenih kralja Karla
LONDON, 1. Dopisnik »Morning Post« trdi, da si je bivši cesar Karl svet svojega neuspeha in da je sklenil, da se povrne v Švico, čim mu avstrijska vlada dovolji svobodno pot skozi Avstrijo. Kralj odpušča se danes.

DUNAJ, 31. »Politische Korrespondenz« javlja: Ogrski zastopnik na Dunaju je obvestil avstrijsko vlado, da se bivši kralj Karl misli povrtni v Švico. Ljudstvo za Karla — Vlada upa, da bo kljub temu odnehal

PARIZ, 1. »Temps« je objavil sledeče poročilo z Dunaja: Po vestih iz Steinsmanga se je položaj popolnoma izpremenil v prilog bivšemu vladarju. Kmetje prihajajo iz bližnje okolice trumoma v mesto izražat Karlu svojo zvestobo. Po ulicah so bile procesije, pri katerih so nosili poleg podob svenikov tudi slike kralja in kraljice. Grof Andrássy je po-

Je-li morda župan ali gerent to izpremembo zaukazal? Če je, se vprašamo: Kdo ga je v to pooblastil? Mu je dal pooblastilo občinski svet? Kdaj in na kateri seji se je to zgodilo? Ako je pa prišel napis proti njegovi volji na občinsko hišo, ako njega ne zadene nobena krivda, se zopet vprašamo: Ali ni njegova dolžnost, da brani in štiti z vso energijo občinsko avtonomijo? To je vendar njegova pravica in njegova prva in poglavitna naloga!

Oglejte si le Tirolce, kako znajo braniti svoje pravice! Radi enega italijanskega napisa na občinski hiši so se vzdignile vse nemške občine in neustrašeno protestirale proti nasilju! V listu »Tiroler« čitamo protest, katerega so iz veličastnega zborovanja odposlali generalnemu komisariatu za Tirolsko. Protest se glasi:

Vaša Ekselence!

Z odlokom od 3. marca 1921 je naš mestnik generalnega komisarja gospod Peterlongo zaukazal v imenu generalnega komisariata za Tridrentinsko civilnemu komisariatu v Bozenu, naj da namestiti potom orožnikov na občinsko hišo v Neumarktu (last občine) italijanski napis. (Podčrtano v izvirniku).

Ta ukaz se je izvršil kljub protestu gospoda župana iz Neumarkta in pri tej priliki se je celo odrgal nemški napis »Magistrate«. (Podčrtano v izvirniku). Stodvaindevetdeset občinskih predstavnikov, ki so zbrani danes v Bozenu, ve, da se je ta ukrep izvršil v odsotnosti Vaše Ekselence in zaupa trdno, da bo Vaša Ekselence obsojila to nezaključeno nasilje, ki je naperjeno proti avtonomiji naših občin in proti svobodi naše lastnine.

V interesu bratske občine Neumarkt prosijo zbrani občinski zastopniki, da se brez odloga odpravi ta krivica, ki jo je treba v interesu javnega mira in reda najožlje obžalovati. Tako branijo svoje pravice ljudje, ki se zavedajo tega, kar so, in stoje neuklonljivi in značajni na mestu svoje dolžnosti.

zdravil ljudstvo v kraljevem imenu. Bivšemu vladarju so prirejali živahne ovacije. Javljajo, da je kralj naproten po hodu proti Budimpešti, ker ne mara preživljanja krvi. Sliši se, da se med grofom Andrássyjem in ministrom Gratzom vršijo pogajanja in da bo Horthy najbrže odstopil svoje mestu bivšemu kralju. Na drugi strani objavlja »Temps« sledeče poročilo iz Budimpešte: Admiral Horthy in ogrski ministri upajo, da bo bivši kralj Karl čim prej zapustil ogrsko ozemlje. Politični krogi zahtevajo, naj se kralj Karl odpove prestolu in naj se proglasi regentstvo v prilog bivšemu prestolonasledniku Otonu, ki ima sedaj šele sedem let. Regentstvo bi opravljal ogrski primas kardinal Cernoch, admiral Horthy in grof Andrássy.

Kralj hoče na vsak način v Budimpešto
PARIZ, 1. Listom poročajo z Dunaja: General Lehar je obvestil ogrsko poslanstvo na Dunaju, da je kralj Karl sklenil, da pojde za vsako ceno v Budimpešto na čelu čet, ki so mu prislele zvestobe. V slučaju odpora s strani zaveznikov in sosednih držav proti njegovi osebi se bo odpovedal, toda samo v Budimpešti in samo v prilog svojemu sinu. Ogrsko poslanstvo na Dunaju je tudi obveščeno, da so se vse čete tostran Donave pridružile kralju.

Ogrska vlada zanika vest o razkolu v armadi

BUDIMPEŠTA, 1. Neko poročilo ogrskega dopisnega urada pravi: Neki dunajski list je povodom nepričakovanega prihoda bivšega kralja Karla objavil vest, da se je polkovnik Lehar s svojimi četami pridružil bivšemu kralju. Ogrski dopisni urad je pooblaščen izjaviti, da je ta vest brez vsake podlage.

Karlove čete odkorakale proti Budimpešti

PARIZ, 1. Cete, ki so se pridružile bivšemu kralju, se cenijo na 25.000 mož. En del teh čet je popolnoma odkorakal proti Budimpešti. Vlada je ukrenila potrebne korake in je zaprla ceste, ki vodi od Steinsmanga v Budimpešto. Politični krogi mislijo, da je nemogoče predvideti, kakšne posledice bo imelo zadržanje generala Leharja. Njegova divizija bo lahko v Budimpešti v 48 urah. Čete, s katerimi razpolaga vlada, niso zadosti močne, da bi se mogle upreti.

HORTHY IZROČIL OBLAST KARLU HABSBURŠKEMU?

FREIBURG, 1. List »Freiburger Nachrichten« je objavil sledečo vest iz Budimpešte: Horthy je izročil oblast bivšemu kralju. Posadke nekoliko mest so vladarja burno pozdravljale. Iz več krajev korakajo čete, spremljane od oblastev in prebivalstva, v Budimpešto. Grof Andrássy je bil imenovan za ministrskega predsednika in je poslal budimpeštanskim oblastvom ultimatum.

Švica

Stališče švicarske vlade nasproti Karlu

PARIZ, 1. »Echo de Paris« prinaša iz Ženeve: Švicarska zvezna vlada zagotavlja, da ni bivši cesar Karl nikoli dal častne besede, da ne bo prekoračil švicarske meje. Tudi se ni nikoli od njega zahtevala taka obljuba. Vsled tega se Karlu ne more očitati, da je prelomil dano besedo. Švicarska vlada nima torej nobene pravice, zabraniti Karlu povratek v Prangins, ki mu je zakonito odkazan kot bivališče. Sicer pa s tem še ni rešeno, da bo ostalo pri tem tudi v bodoče. Kajti ako se izkaže, da se je bivši cesar poslužil nepravilnih sredstev, da je n. pr. falsificiral potni list ali kaj drugega zagrešil, bo zvezna vlada že vedela, kaj je ukreniti.

Avstrija

Kod je šel Karel Habsburški

DUNAJ, 31. Neka vest korespondenčnega urada pravi: Policija je dognala, da je bivši kralj Karl prišel na Dunaj dne 25. marca zvečer s pariškim ekspresnim vlakom. Cesar je prenočil najbrže v hiši Tomaža Erdostyja. S tem poslednjim je naslednji dan 26. marca prekorčil mejo pri Harbertu na Štajerskem, kjer je pokazal potni list, iz katerega se je dalo soditi, da je odposlanec Rdečega križa. V stanovanju Tomaža Erdostyja je policija izvršila preiskavo.

Koroška vlada bo Karla ustavila na meji
CELOVEC, 1. Koroška vlada je podvela potrebne korake, da bivšemu cesarju Karlu prepreči prestop meje brez dovoljenja avstrijske vlade.

Avstrija bo morala pustiti Karla, da se vrne čez avstrijsko ozemlje v Švico
LONDON, 1. Reuterjeva agencija pravi, da bodo zavezniki zahtevali od avstrijske vlade, naj bivšemu cesarju dovolji, da se lahko povrne na Švicarsko čez avstrijsko ozemlje.

Rusija

Obsedno stanje v Petrogradu odpravljeno

HELSINGSFORS, 31. Neko poročilo ruske agencije »Union« pravi: Obsedno stanje je v Petrogradu odpravljeno, toda mesto je še vedno v oblasti vojaškega poveljstva. Rdeči stražniki nadzorujejo strogo vse, ki prihajajo v mesto.

Trockij - živa begunce, naj se vrnejo
HELSINGSFORS, 1. Trockij je izdal proglas, v katerem poziva ruske kronstadtske begunce, naj se vrnejo v Rusijo ter jim obljublja popolno amnestijo.

Turčija

Pet novih letnikov poklicano pod orožje
CARIGRAD, 31. Po zadnjih vesteh iz Anatolije pripravljajo kemalisti z vso naglico novo obrambno črto proti Grkom. Pet novih letnikov je bilo poklicanih pod orožje.

Turki javljajo, da so Grke ustavili
CARIGRAD, 1. Uradno poročilo anškorske vlade z dne 29. marca pravi: Resni boji se bijejo že tri dni na položajih pri Incevi. Na desnem krilu je bila danes opoldne bitka kar najsrdečjša. Grki so napadali z vsemi svojimi močmi, a zadržali jih je junaštvo naših vojakov. V sredini in na levem krilu smo sovražnika tudi ustavili. Blizu Afium - Karahisarja trajajo boji dalje. Na drugih delih fronte je mir.

Grška

Grki postajajo v svojih poročilih skromnejši

ATENE, 1. Grško uradno poročilo od 30. t. m. pravi: Deli II. divizije so zasedli severno stran prelaza Gueine južno od Adabazarja in je napredovala za 10 km. Na severnem delu bojišča se borbe nadaljujejo. Levo krilo je po hudih bojih zasedlo vas Aligin. Bližnje pogorje so Grki obdržali v svojih rokah kljub 22 turškim protinapadom. Vsi napadi so bili odbiti. Ena turška zastava in več trojnic je padlo v grške roke. Grške čete napredujejo po zelo težavi nem ozemlju, dočim postajajo turške vrste čim gostejše.

Grška proglasila blokado Črnega morja — Zavezniki je ne priznavajo

PARIZ, 1. »Matin« poročajo iz Londona: Po vesteh iz Carigrada zavezniki niso priznali blokade Črnega morja, ki jo je proglasila Grška. Neka grška torpedovka je prerezala kablaj med Zunguldakom in Carigradom.

Francija

Francoski senat razkačen proti Nemčiji

PARIZ, 31. Med razpravo o začasnem proračunu je senator Ribot omenil večerajšnje izjave ministra Loucheurja, ki je rekel, da bi Nemčija lahko plačala v robu. Ribot je nato običaj nemška izjavljaja ter je dostavil: Naši zavezniki morajo razumeti, da je takšen položaj neznošen. Mi ne moremo dovoliti, da bi nas Nemčija kar naravnost izzivala. (Ploskaje). Loucheur zagovarja zadržanje posameznih francoskih ministrov, ki so napravili svojo dolžnost s tem, da so od Nemčije zahtevali material. Francoska

vlada vstaja pri svoji zahtevi ter bo v ugodnem hipu predvzela primerne korake. (Ploskanje).

Francija Karla ni in tudi ne bo podpirala

PARIZ, 1. Z ozirom na izjavo bivšega ogrskega kralja Karla Habsburškega, da lahko računa z morebitno podporo s strani Francije pri svojem podjetju, piše »Echo de Paris«: Vsaka taka trditev je tendenciozna in neresnična. Res so se pariški krogi v poslednjih letih mnogo pečali z ogrskim vprašanjem, res je tudi, da se je v Parizu precej razmišljalo in razpravljalo tudi o vprašanju ogrskega prestola, vendar se ni Francija nikdar oddaljila od poti, ki je začrtana v mirni pogodbi, in ni nikoli kršila svojih dolžnosti nasproti zaveznikom.

Anglija

Izvoz premoga bo v slučaju stavke ustavljen — Velika napetost med delavci

LONDON, 31. Neka poluradna vest pravi, da se bo spričo sedanje krize moral ustaviti izvoz premoga v inozemstvo. Do danes zvečer ni prišlo do nikakega sporazuma, s katerim bi se stavka preprečila. Izvršilni odbor rudarske zveze je izdal nalog, da bodo morali zapustiti delo tudi tisti delavci, ki imajo skrb nad pumpami v premogovnikih, ako bo zve-

Po glasovanju v Gornji Šleziji

Izid ljudskega glasovanja v Gornji Šleziji niso pričakovali s silno napetostjo samo v Nemčiji in Poljski, ampak tudi v drugih državah, ki so posredno prizadete po tem glasovanju.

Oba nasprotnika, t. j. Nemci in Poljaki, sta razvila velikansko agitacijo, ki je dosegla kar največji uspeh. Če pomislimo, da je glasovalo okroglo 1.200.000 oseb s pravico do glasovanja, t. j. 98% vseh vpisanih, tedaj smemo trditi, da je bila udeležba naravnost ogromna. Na volišče so pripeljali bolnike, ženske, ki so prejšnjo noč rodile; celo osebe, ki se nahajajo v preiskovalnem zaporu, in kaznjenci so oddali svoje glasove. Beguncem in izseljencem je prišlo glasovat okoli 190.000. Razen iz Nemčije in Poljske je prišlo mnogo glasovalcev tudi iz drugih evropskih dežel, da, bili so celo takšni, ki se niso ustrašili dolgega in mučnega potovanja iz Amerike in Afrike. Glasovanje se je izvršilo v redu in disciplini ter brez posebnih spopadov ali izgrediv.

Ljuta borba, ki se je bila za ta razmeroma majhen, dasi gosto obljuden, kosček zemlje, dokazuje, kako dragoceno je to ozemlje. Podzemeljski zakladi Gornje Šlezije so ogromni in neizčrpni. Letna produkcija premoga, ki je prvovrsten, znaša 50 milijonov ton. t. j. približno četrtino vse nemške premogovne produkcije. Geologi so preračunali, da bodo ti rudniki dajali premog še kakih 1000 let. Tudi železo, in sicer izvrstne kakovosti, se nahaja tu v izobilici. Poselne važnosti pa so svinčene rudniki, ki dajajo 20% svetovne svinčene produkcije in so torej velikanskega gospodarskega pomena. Država je zlasti v zadnjih desetletjih pred vojno z vsemi silami pospeševala industrijo v teh krajih in zato imamo tu ogromne in moderne rudniške naprave in najraznovrstnejše kovinarske tvornice. Samo te naprave, tvornice, stroji, potem pa še silno gosta železniška mreža tvorijo milijarde vrednosti. Podzemeljska zaloga zakladov pa se skoraj ne da precceniti.

Zato ni čuda, da so se Nemci in Poljaki tako trdo borili za te kraje.

Po dosedanjih poročilih so dobili Nemci približno 60%, Poljaki pa 40% glasov. Potemtakem so Nemci zmagali s precejšnjo večino. Toda pripadnost Gornje Šlezije ni s tem še rešena.

Ko so zavezniki sestavljali versaillesko pogodbo, so imeli pred vsem namen, oslabilo nemško industrijo, ker je postala nevarna vsej Evropi ravno vsled svoje silno razvite in bogate industrije. Kljub izgubi Alzacije in Lotaringije ter začasnemu zasedbi Saarske kotline po Francozih, bi bili Nemci še vedno nevarni. Tedaj se je namreč nemška sila še vedno računala s številom topov, strojnih pušk, in drugega orožja, ki bi ga Nemci spravili skupaj nekoč proti svojim sedaj zmagovitim nasprotnikom. Zato je bilo treba odvzeti Nemcem Gornjo Šlezijo, ki jo Poljaki zahtevali zase. Francozi in Angležji pa niso bili voljni, kar brez drugega prepustiti to bogato zemljo revni in odvisni Poljski, ker so hoteli imeti v Poljski zvestega in udanega služabnika, ki naj pleše pa njihovi godbi.

Gornja Šlezija je torej za poljsko državo velikanske vrednosti. Mnogoštevilne poljske tvornice rabijo mnogo premoga in železa, ki ga morajo dobivati od zunaj. Priklonitev Gornje Šlezije k Poljski pa bi imela za posledico gospodarsko osamosvojitve nove republike od inozemstva, zlasti od zapadnih vele-sil. Politična neodvisnost brez popolne gospodarske svobode pa je nemogoča. Saj vidimo, da stoji danes mnogo držav pod tako silnim političnim pritiskom znanih mogočnih kapitalističnih držav, da je njihova svoboda le navidezna. Tako je tudi s Poljsko, ki mora napraviti to, kar hočejo Francozi in Angležji.

Pa tudi za Nemčijo je ohranitev

za lastnikov vstajala pri svojih sklepkih. Ta nalog je presenetil vse prizadete kroge tem bolj, ker je skušnja prilikom zadnje stavke dokazala, da je bilo treba delati tedne in tedne v tistih premogovnikih, kjer so delavci bili zapustili pumpe, preden so bili zopet za rabo. »Daily Express« pravi, da bi se v slučaju, da postanejo rudniki nerabni, večina manj važnih premogovnikov opustilo, ker bi se delo za njih popravilo ne izplačalo. Posledica tega bi bila, da bi na tisoče angleških delavcev ostalo brez dela in da bi imela vsa angleška industrija velikansko škodo.

Železničarji in mornarji bodo podpirali rudarje

LONDON, 31. »Daily Express« piše, da so železničarji in prometni delavci sklenili, da bodo rudarje v sedanji borbi podpirali z vsemi sredstvi.

Stavka rudarjev začela predvčerajšnjim o polnoči

LONDON, 1. Spričo stavke rudarjev, ki se je začela snoči o polnoči, je vlada objavila v zmislu zakona iz meseca oktobra 1920 proglas, s katerim se oznanja, da se država nahaja v »kritičnem položaju«. Ta zakon je bil razglašen prilikom zadnjega gibanja rudokopov.

Gornje Šlezije velikega pomena. Njen gospodarski položaj se zamore zboljšati le v intenzivnem izkoriščanju naravnih zakladov v državi sami. Kako naj sicer plačajo vojno odškodnino, vojne dolgove in naj popravijo škodo, ki jo je povzročila dolgotrajna vojna, katere posledice se bodo dale zbrisati šele v desetletjih pridnega dela.

Ko se je dr. Simons pogajal v Londonu z zavezniki glede vojne odškodnine, je stavil kot pogoj za plačevanje še tako majhne svote, da dobi Nemčija Gornjo Šlezijo. Tako so Nemci tudi s diplomatično potezo skušali uplivati na zaveznike.

Vsekakor boj za Gornjo Šlezijo ni še končan. Kakor znano, določa člen 88. versailleske pogodbe, da mora komisija za glasovanje v Gornji Šleziji po končanem glasovanju predložiti zaveznikom natančno poročilo o glasovanju oziroma se na zemljepisni in gospodarski položaj posameznih krajev. Po tem paragrafu zavezniki niso dolžni odstopiti Gornjo Šlezijo Nemcem, ampak smejo razsoditi po svojem preudarku. To bi bila ena točka, ki tvori upanje Poljakov.

Druga točka, na katero se bodo Poljaki posebno opirali, pa je, da če so Nemci zmagali po številu prebivalstva, so Poljaki dobili večino po številu občin. Dalje v najbolj industrijskih krajih s tvornicami in rudniki so dobili večino Poljaki. Nemci so imeli večino v mestih in severnem delu dežele. V splošnem so glasovali za Nemce industrialci, meščanski krogi, industrijski delavci, za Poljake pa kmetje, ki so pa po večini le kolonisti nemške gospode, potem pa rudarji in delavstvo nižje vrste.

Kljub temu, da so izdali nemški komunisti razglas, naj se delavstvo ne udeležijo glasovanja, so vendar ravno nižji delavski sloji glasovali, in sicer so to kakor rečeno po večini Poljaki. Poleg narodnostnega čuta je prišlo tu v poštev sovraštvo poljskega reveža proti nemški gospodi.

Iz navedenega je jasno, da usoda Gornje Šlezije ni še zapečatena. Od zaveznikov je sedaj odvisna državna pripadnost te industrialne pokrajine.

Kaj bodo napravili zavezniki, ali pravzaprav Francozi in Angležji? Komu bodo prisodili Gornjo Šlezijo, Poljakom ali Nemcem?

Kakor rečeno, bodo o tem vprašanju odločevali v glavnem le Francozi in Angležji. Kakor že večkrat, tudi v tem vprašanju ne vlada soglasje med Anglijo in Francijo. Francozi, ki imajo neprestano pred seboj nemški strah, bodo skušali škodovati Nemčiji in se bodo skoraj gotovo potegovali za rešitev v prilog Poljski. Angležji, ki so pred vsem praktični računarji, bodo dobro pretehtali tudi vprašanje Gornje Šlezije s čisto kramarskega stališča. Obubožanje in gospodarsko uničenje Nemčije pa ni v angleškem interesu iz vzrokov, ki smo jih večkrat povedali in pojasnili. Zato je verjetno, da bodo Angležji vodili tudi v tej zadevi svojo politiko.

Na podlagi teh razmotiranj je mogoča trojna rešitev zamotane zadeve Gornje Šlezije.

1. Gornja Šlezija pripade Nemčiji na podlagi ljudskega glasovanja.
2. Gornja Šlezija se razdeli tako, da pripadejo kraji z nemško večino k Nemčiji, oni s poljsko pa k Poljski.
3. Gornja Šlezija postane nevtralna in samostojna država pod »nadzorstvom« Zveze narodov, ali reci pod nadzorstvom Anglije in Francije.

To so tri mogoče rešitve, med katerimi je najbolj verjetna in bi bila tudi najpravičnejša druga. Seveda ni izključeno, da bodo Angležji in Francozi skušali spraviti pod svojo oblast v tej ali oni obliki tudi Gornjo Šlezijo ter stopili s tem v gospodarskem nadvladu v Evropi za en korak naprej.

Doslojne zveze z vsemi večilimi králi v tu- in inozemstvu